

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la constatarea incapacității temporare de muncă și eliberarea
certificatului de concediu medical

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la constatarea incapacității temporare de muncă și eliberarea certificatului de concediu medical a fost elaborat de către Ministerul Sănătății.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de Hotărâre a Guvernului a fost elaborat în temeiul art. 22 alin. (2) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și art. 8 din Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Ministerul Sănătății a inițiat proiectul de act normativ prin care propune aprobarea unei noi Instrucțiuni privind constatarea incapacității de muncă, condițiile și modul de eliberare a certificatului de concediu medical (în continuare Instrucțiune), cu scopul de a remedia deficiențele actuale în procesele de stabilire a incapacității temporare de muncă, automatizarea și debirocratizarea etapelor actuale de eliberare a Certificatului de concediu medical (în continuare Certificat), inclusiv personalizarea responsabilității a medicilor curanți asupra deciziilor de inițiere, prelungirii și a duratei concediului medical. Instrucțiune privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469/2005, a suferit numeroase modificări și completări pe parcursul anilor, inclusiv privind introducerea datelor în Portalul certificatelor de concediu medical. Totodată, în scopul sporirii accesului populației la servicii medicale, fluidizării fluxului de pacienți, debirocratizării sistemului de sănătate și excluderii circuitul anevoios a pacientului în sistem, Ministerul Sănătății a modificat traseul pacientului, asigurând accesul la consultațiile medicilor specialiști fără trimiterea obligatorie de către medicul de familie (Ordinul MS nr. 376/2024). În esență, noua Instrucțiune urmărește minimizarea poverii asupra sistemului medical, prin reducerea vizitelor neargumentate la medicul de familie, ca urmare a constatării de către medicul specialist de profil a incapacității temporare de muncă, precum și a costurilor administrative și operaționale, duratei incapacității temporare de muncă și asigurarea reîncadrării în câmpul muncii în termeni proximi. Astfel, este nevoie de acordare a dreptului de eliberare a Certificatului de către medicul curant, indiferent de profilul acestuia. Concomitent, prin prevederile noi a Instrucțiunii se va aproba modelul Certificatului de concediu medical în format digital, se va asigura notificarea automată a angajatorului privind constatarea incapacității temporare de muncă a angajatului, și inițierea/prelungirea și finalizarea concediului medical pe toată perioada acordării, precum și asigurarea transparenței și trasabilității procesului medical și administrativ. În acest context, se impune necesitatea unei reglementări clare privind condițiile și termenii de acordare a concediului medical, precum și persoanele mandatate de a constata incapacitatea de muncă, iniția acordarea concediului medical, prelungi și finalizarea acestuia cu eliberarea Certificatului. Se propune ca Hotărârea Guvernului să intre în vigoare la 1 ianuarie 2026, având în vedere că soluția digitală tehnică se află în proces de dezvoltare și urmează a fi pilotată până la sfârșitul anului curent. Această perioadă este necesară pentru testarea completă și asigurarea calității funcționalităților prevăzute.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Noua Instrucțiune privind condițiile și modul de constatare a incapacității de muncă (în continuare Constatare) stabilește următoarele prevederi noi: - Transformarea digitală a procesului, care prevede exclusiv operarea digitală a constatărilor prin intermediul Portalului Certificatelor de Concediu Medical. Se vor reutiliza platformele dezvoltate de Agenția de Guvernare Electronică. Totodată, constatarea cu număr unic va putea fi tipărită doar la solicitarea pacientului, în format standard, semnat cu semnătura electronică calificată și cu cod QR. - Medicul curant, indiferent de profil, constată incapacitatea temporară de muncă în format digital și la solicitarea persoanei asigurate în sistemul public de asigurări sociale, inițiază/prelungeste și finalizează acordarea concediului medical. - Limitarea termenelor de acordare a concediului medical de către medicul de familie unipersonal cu obligativitatea referirii pacientului la medicul de profil sau internare în spital, în vederea asigurării asistenței specializate și micșorarea duratei de incapacitate temporară de muncă.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu este aplicabil
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Prin aprobarea actului normativ se va contribui la reglementarea clară a procesului de constatare a incapacității temporare de muncă, inițiere/prelungire și finalizare a concediului medical și eliberarea Certificatului, în funcție de caz. Concomitent, elaborarea proiectului este condiționată de necesitatea excluderii ambiguităților de interpretare a prevederilor, excluderea circuitului nejustificat în sistem a pacienților, eficientizarea timpului de muncă și sporirea gradului de satisfacție a populației. Implementarea noii Instrucțiuni și digitalizarea procesului de eliberare a certificatelor de concediu medical vor aduce beneficii majore sectorului public. Instituțiile vor avea acces rapid și sigur la date prin sistemele guvernamentale existente, ceea ce va îmbunătăți monitorizarea situațiilor de incapacitate temporară de muncă, va reduce volumul de documente pe suport de hârtie și va eficientiza procesele administrative. Astfel, se asigură o mai bună transparență și o utilizare mai eficientă a resurselor publice.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu implică costuri suplimentare, întrucât acestea se vor realiza în limitele mijloacelor financiare prevăzute atât în bugetele prestatorilor de servicii medicale cât și în limitele bugetului de stat. Digitalizarea integrală a procesului de eliberare a certificatelor de concediu medical va reduce semnificativ erorile de completare, timpul de procesare și costurile administrative. În medie, se emit anual peste 420 000 de certificate de concediu medical, dintre care peste 75% sunt certificate primare. Costul mediu estimat pentru tipărirea unui certificat este de circa 3,5 lei, ceea ce generează anual cheltuieli de peste 1,4 milioane lei doar pentru tipărire. În plus, scenariile actuale implică un consum ridicat de timp pentru completarea pe hârtie și procesarea manuală a datelor în sistemul PCCM, de la 15 minute până la 1 oră per caz. Digitalizarea va exclude completarea pe hârtie, va elimina pași redundanți și va eficientiza timpul de lucru al personalului medical, reducând și termenele de validare a indemnizațiilor.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
În cadrul consultărilor tehnice desfășurate la 4 iulie 2025, cu participarea reprezentanților sectorului privat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenției de Guvernare Electronică, Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC) și Consiliului Economic

pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova, a fost evidențiată lipsa unui mecanism digital eficient de notificare a angajatorului privind intrarea angajatului în concediu medical. Această lacună creează dificultăți semnificative în organizarea activității companiilor și raportarea către instituțiile financiare, în special în cazul concediilor medicale de scurtă durată (1–5 zile), care constituie majoritatea cazurilor.

Implementarea noii Instrucțiuni și digitalizarea completă a procesului de eliberare a certificatelor de concediu medical va genera un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului privat. Notificarea automată a angajatorului prin intermediul Portalul guvernamental al cetățeanului și al unităților de drept (MCabinet) va contribui la eficientizarea proceselor interne, reducerea întârzierilor de raportare și creșterea predictibilității în gestionarea resurselor umane.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Certificatul de concediu medical este generat prin intermediul Portalului Certificatelor de Concediu Medical, modernizat și elaborat de Agenția de Guvernare Electronică în colaborare cu Ministerul Sănătății, în baza cadrului normativ național privind protecția datelor cu caracter personal, precum și reutilizarea platformelor și serviciilor electronice de e-guvernare. Accesul la datele din Portal se realizează exclusiv prin Serviciul guvernamental de autentificare și autorizare (MPass), iar schimbul de date este efectuat prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate MConnect. Alte detalii vor fi reglementate în conceptul și regulamentul Portalului.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect nu presupune armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În corespundere cu prevederile art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12198

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru asigurarea implementării eficiente a prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului privind constatarea incapacității temporare de muncă, Ministerul Sănătății va coordona procesul de reinginerie și modernizare a Portalului Certificatelor de Concediu Medical.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, împreună cu Agenția de Guvernare Electronică, și-au reconfirmat angajamentul de a sprijini dezvoltarea noului portal, care va fi construit pe baza platformei guvernamentale Front Office Desk (FOD). Această soluție digitală va

permite integrarea rapidă cu infrastructura guvernamentală existentă, asigurând interoperabilitatea cu toate instituțiile implicate în procesul de constatare și indemnizare: Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări Sociale, angajatori și prestatori medicali.

Digitalizarea procesului va contribui la eliminarea birocrăției excesive, reducerea poverii administrative asupra companiilor și consolidarea transparenței și trasabilității în relația dintre angajat, angajator și instituțiile publice.

Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică va asigura funcționarea continuă, integritatea și securitatea tehnologică a sistemelor informaționale implicate în procesul de constatare și certificare.

Ministru

Ala NEMERENCO